

сортів найвищу врожайність отримано за висівання 15 жовтня – 9,63 т/га. Близьку до неї – 9,55 т/га, було зафіксовано за сівби 5 жовтня. За найбільш пізньої сівби – 25 жовтня, врожайність становила 9,46 т/га. Зміщення строків сівби у сторону більш ранніх показало зниження врожайності. Так, за

висівання 25 вересня врожайність знижується до 9,27, а за висівання 15 вересня – до 8,74 т/га.

Отже, для формування високопродуктивних посівів пшениці озимої велике значення має строк сівби. Цей захід суттєво впливає на рівень врожаю зерна різних сортів цієї культури.

УДК 633.11

Свистунова І. В.^{*}, кандидат с.-г. наук, доцент кафедри рослинництва
Петляр В., здобувач вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
^{*}e-mail: irinasv@ukr.net

ПРОДУКТИВНІСТЬ ЯРИХ БОБОВО-ЗЛАКОВИХ ТРАВСУМІШЕЙ ЗАЛЕЖНО ВІД ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ

Одним із ключових чинників забезпечення населення повноцінними продуктами харчування є розвиток тваринництва, яке виступає основним джерелом м'ясо-молочної продукції. В умовах сучасного етапу розвитку галузі особливої актуальності набуває нарощування виробництва високобілкових зелених кормів. Це, зокрема, можливо завдяки розширенню площ під посіви багаторічних і однорічних бобових культур та їх сумішей із злаковими компонентами, які в останні роки значно скоротились. Такий підхід дозволяє не лише забезпечити тварин якісними кормами, а й ефективніше організувати зелене конвеєрне виробництво в літній період, покращити родючість ґрунтів і вдосконалити структуру посівних площ.

Водночас, успішне вирощування кормових сумішей значною мірою залежить від оптимального підбору видового складу культур та науково обґрунтованих співвідношень між компонентами. Це дає змогу отримати високі врожаї зеленої маси, збалансованої за вмістом протеїну. При створенні однорічних агрофітоценозів важливо досягти такого ефекту, за якого врожайність сумішей перевищуватиме продуктивність одновидових посівів, а якість корму – зокрема, протеїнова цінність та співвідношення поживних речовин – буде значно кращою.

Проте на практиці однорічні бобово-злакові суміші все ще характеризуються невисокою продуктивністю, а технологічні аспекти їх вирощування

вивчені недостатньо. Це обумовлює актуальність удосконалення існуючих агротехнологій. У контексті глобальних кліматичних змін, які проявляються через загальне потепління, питання розробки нових підходів до вирощування якісних кормів на орних землях набуває особливої важливості.

Застосування у кормовиробництві нових сортів вівса кормового напрямку, які характеризуються підвищеною облиственістю та інтенсивним формуванням надземної маси, є перспективним напрямом підвищення обсягів виробництва повноцінних зелених кормів у складі бобово-вівсяних сумішей.

Метою проведених досліджень було вивчення особливостей формування врожайності вівса посівного у чистих та змішаних посівах із бобовими культурами залежно від норм висіву та доз мінеральних добрив при вирощуванні на корм у Правобережному Лісостепу України.

Дослідження проводилися на опідзолених середньосуглинкових чорноземах. Клімат регіону характеризується помірною континентальністю, достатнім рівнем тепла і зволоження.

У результаті досліджень було встановлено, що сумісне вирощування вівса посівного з пелюшкою сприяє формуванню ефективних однорічних агрофітоценозів із врожайністю зеленої маси 46,4 т/га та виходом сухої речовини – 10,3 т/га.

УДК 631.541.1:635.611/.615.03

Сич З. Д., д. с.-г. н., професор кафедри генетики, селекції і насінництва
Кубрак С. М.^{*}, к. с.-г. н., доцент кафедри генетики, селекції і насінництва Білоцерківський національний аграрний університет
^{*}e-mail: kubrakswweta@ukr.

ПЕРСПЕКТИВНІ ПІДЩЕПИ І УМОВИ ДЛЯ РОЗСАДНОЇ КУЛЬТУРИ ДІНИ ТА КАВУНА

В овочівництві України питання щеплення овочевих культур є актуальним та вирішує багато питань, але ще не набуло широкого поширення. За кордоном наукові розробки, в тому числі автоматизовані роботи для щеплення більш вивчені та впроваджені у виробництво.

Дослідження процесів щеплення овочевих культур розпочали ще на початку ХХ ст. Встановлено, що у баштанних рослини скорочується

тривалість досягання плодів та покращується їх якість, підвищується врожайність, знижується ймовірність ураження рослин збудниками хвороб (особливо фузаріозного в'янення кореневої системи), подовжується період плодоношення.

Вивченням процесів росту і розвитку щеплених рослин діни та кабуна займалися українські вчені такі, як І. М. Краєвий (1947–1978 рр.), Сич З. Д., Кубрак С. М. (2005–2010 рр.). В результаті